

REPERTORIUM OP DE GRAFELIJKE LENEN IN KENNEMERGEVOLG, 1267-1650

door
J.C. Kort

*Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 42 (1987), een uitgave van de
Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie*

Inleiding

Tussen Kennemerland, Waterland en Friesland lag in de Middeleeuwen het zogenaamde Kennemergevolg, dat in een later stadium het Kennemer recht verwierf. In de literatuur is de preciese omvang van deze streek, die steeds samen met Kennemerland werd genomen, nergens aangegeven. Slechts in de Informatie van 1514 (ed. Fruin, p. 141) wordt Langedijk e.a. ertoe gerekend maar kennelijk ten onrechte: deze plaats lag in Friesland. Hier zijn de grenzen van Kennemergevolg opnieuw bepaald door eliminatie: uit de grafelijke bedelijsten van 1343 en vervolgens was de omvang van Kennemerland vast te stellen. In die bede droeg Kennemergevolg niet bij noch in vroomschuld en tijns van Friesland. Oostelijk grensde ons gebied aan Waterland, waar Grosthuisen blijkens de indeling bij het dekenaat Kennemerland nog onder Kennemergevolg zal zijn gevallen. Zodoende konden Graft, Grosthuisen, Jisp, Krommenie, Mijzen, Oostzaan, Schermer, Ursem, Westzaan, Wormer en Zaandam tot de thans behandelde streek worden gerekend. Met latere verschuivingen van grenzen, zoals bij nr. 33 het geval is, werd geen rekening gehouden. Tenslotte dient er op gewezen te worden, dat tenminste nrs. 33 en 34 tot het leenhof van de Nijenburg hebben behoord.

GRAFT

1. Gerecht (1428: de heerlijkheid met aanstelling van schout, rechter, dienaars, bede, visserijen, toll en renten) van Graft en de tienden (1426: en het huisgeld, zijnde 4 groten jaarlijks per huis).

...-1275: Simon van Haarlem, ridder, mag leen vermaken aan Dirk, zijn zoon, LRK 147 c. leen nr. 9.

...-1281: Opdracht van Dirk, zoon van Simon van Haarlem, aan Willem van Haarlem, zijn broer, na belening door zijn vader, Suys fol. 34v nr. 1.

21-5-1319: Jan van Bergen, LRK 417 c. leen.

19-8-1426: Heer Roeland van Uitkerke met het huisgeld wegens wandaad van de dorpen, LRK 62 fol. 73v-74.

17-8-1428: Heer Roeland van Uitkerke, heer van Heestert en Heemsrode, bevestigt 29-8- door de hertog, LRK 62 fol. 68v-69.

2. De renten van Graft, (1346: zijnde 1½ maden in de Zuder- en Volch, 1 made in Dammers grote venne, 1 made in Dammers luttike venne, ½ made in de kamp hij Klaas van Drey, 1½ maden in Arlewijs land in de Hoel, 6 maden hij Hilderingerweer, 1 made, genaamd Paardekamp, 1 made bij het oude kerkhof, 1 made, genaamd 's-Bisschopsvenne, en een klein land in de Koog).

...-1281: Opdracht van Dirk van Haarlem, Suys fol. 34v nr. 1.

21-5-1319: Jan van Bergen, LRK 417 c. leen.

...-1343: Het land, afkomstig van Jan van Bergen, wordt voor 27 pond 18 s. 7 d. verpacht, Hamaker, II, pp. 271 en 362.

18-8-1346: Hendrik die Rode bij koop na de dood van Jan van Bergen en krijgt ten eigen in ruil voor ander goed, dat hij binnensjaars zal opdragen, LRK 20 fol. 14v-15 nrs. 57-58.

18-8-1346: Goede van Bergen alias van Haamstede met 4½ pond op de rentmeester van Kennerland en Friesland in ruil voor 4½ pond op het leen, LRK 20 fol. 14v-15 nr. 57 en fol. 15v nr. 59.

3. Een derde van een stuk land, genaamd Kijfland, (1628: zijnde de Middelkamp met de oosterweide, groot samen 2639 roeden, en een ongemeten stukje ten oostendaarvan), geheel groot 12 maden, met de uiterdijk (1395: - in Graft) naast Pieter Bertoutsz. en Bertout Zegersz. van de Grote weide, (1530: Jan Nikolaasz., west: Nikolaas Willemsz., noord: Frederik Nikolaasz., oost: de Beemster).

17-12-1389: Jan Bertoutsz., gehuwd met Aleid, bij opdracht uit eigen, LRK 50 fol. 306v nr. 1934.

18-5-1395: Jan Gerardsz. die Smid voor Elisabeth, dochter van Jan Bertoutsz., bij dode van haar vader, LRK 52 fol. 169v nr. 726.

23-4-1422: Elisabeth Jansdr., LRK 62 fol. 34.

21-12-1430: Jacob Matthijsz. bij dode van Elisabeth Jansdr., zijn moeder, LRK 62 fol. 136.

29-4-1439: Jacob Matthijsz., LRK 114 fol. 128v.

26-3-1446: Nikolaas Pieter Bertoutsz. bij dode van Jacob Matthijsz., zijn neef, LRK 115 c. Kenn. fol. 8v.

29-7-1446: Gerard van Adrichem bij dode van Jacob Matthijsz., zijn neef, LRK 115 c. Kenn. fol. 9v-10.

24-9-1470: Willem van Adrichem bij dode van Gerard, zijn vader, LRK 118 c. Kenn. fol. 5.

14-1-1506: Gerard van Schoten bij dode van Willem van Adrichem, zijn oom, LRK 122 c. Kenn. fol. 22.

20-11-1513: Jacob van Schoten bij dode van Gerard, zijn vader, LRK 123 c. Kenn. fol. 21.

18-8-1530: Anton Carlier voor Maria van Schoten, zijn schoonzuster, bij dode van Jacob, haar vader, LRK 125 c. Kenn. fol. 3v-4.

10-10-1558: Ijsbrand van Spaarnwoude voor Klara van der Mye, zijn nicht, bij dode van Maria van Schoten, haar moeder LRK 128 c. Kenn. fol. 17.

4-9-1624: Anton van Wassenaar en Duvenvoorde, heer van den Bosch, voor Timan, zijn dochter, ook voor Klara en Anna Maria, haar zusters, bij dode van Klara van der Mye, weduwe Adam van der Duin, hun grootmoeder, LRK 144 c. Nd.-Holland fol. 19.

15-9-1628: Reinout van Brederode, vrijheer en baron van Wesenberg, heer van Veenhuizen, Spanbroek, Oosthuizen, Etersheim, president van de Hoge Raad, ridder, voor Anna Maria van Wassenaar en Duvenvoorde, zijn nicht, na kaveling, LRK 145 c. Kenn. fol. 10-12v.

3-2-1633: Anton Goeteris, rentmeester, voor Anton van Wassenaar, heer van den Bosch, voor Arnout Adam, diens zoon, bij dode van Anna Maria, diens zuster, na kaveling met Klara van Wassenaar en Duvenvoorde, vrouwe van Kranenbroek, Arnouts zuster, LRK 146 c. Kenn. fol. 13-15.

3-10-1639: Hulde van Arnout Adam van Wassenaar en Duvenvoorde, heer van den Bosch en Zanen, LRK 146 c. Kenn. fol. 14.

4. 3½ maden land in Graft, genaamd Horsenkamp, strekkend zuid tot de dijk, noord: Jan Geefsz.; 2 maden, genaamd Bastaards twee maden, strekkend oost langs de kosterij, (1420: vermeerderd met vijf zwanen).

15-6-1398: Willem Ogiersz. bij opdracht uit eigen in ruil voor een huizing en vijf zwanen, waarvan de manschap kwam van Gerard van Merxem, ridder, te komen half op Willem, zijn zoon bij Dieuwer Jansdr., zijn eerste vrouw, en half op zijn oudste erfgenaam bij Agatha Jansdr., zijn tweede vrouw, LRK 52 fol. 289v nr. 1233.

31-8-1420: Jan Willem Ogiersz. bij dode van zijn vader ook met vijf zwanen, LRK 62 fol. 14.

8-4-1429: Simon Willem Ogiersz. bij dode van Jan, zijn broer, LRK 62 fol. 81v.

2-4-1439: Simon Willem Ogiersz., LRK 114 fol. 113v.

...-1447: Simon Willemsz., LRK 282 fol. 2v.

13-6-1476: Jan Arnoutsz. voor Margaretha, dochter van Willem Ogiersz., bij dode van Simon Willem Ogiersz. alias Teding, haar broer, waarna overdracht aan Gerard Willemsz., voor Geertruida, dochter van Dirk Jacobsz., haar dochter en diens vrouw, LRK 118 c. Friesl. fol. 6v-7.

5-11-1510: Joris Timmer voor Jacob Gerardsz. bij dode van Geertruida Dirksdr., diens moeder, LRK 123 c. Friesl. fol. 2v.

5-10-1517: Hulde van Jacob Gerardsz., LRK 123 c. Friesl. fol. 2v.

4-5-1526: Dirk Jacobsz. Aalkoop voor Dirk Boockmaker Jacobsz. bij dode van Jacob Gerardsz., diens vader, LRK 124 c. Kenn. fol. 22v.

19-4-1542: Gerard Boockmaker Jacobsz. bij overdracht door Dirk, zijn broer, LRK 126 c. Kenn. fol. 11v.

28-5-1557: Jan Moonsz. uit de Rijk bij overdracht door Gerard Boockmaker, LRK 128 c. Kenn. fol. 14, LRK 134 fol. 155.

8-9-1578: Jacob Jansz. bij dode van Jan Moonsz., zijn vader, LRK 134 fol. 156.

3-3-1581: Maarten Pietersz. uit de Rijk bij overdracht door Jacob Jansz., LRK 135 fol. 185.

11-8-1582: Mr. Thomas Nikolaasz., burger van Haarlem, krijgt voor Maarten Pietersz. te de Rijk ten eigen, LRK 135 fol. 302 en fol. 428-429.

5. 3 maden land in Graft, genaamd Hondslan, enerzijds: grote Lubbe, anderzijds: Ebke.

1-12-1339: Hendrik Pietersz., afkomstig van de leenheer, LRK 30 fol. 56 nr. 347.

...-1346: H. Pietersz., LRK 5 fol. 66v-67.

7-8-1347: Hendrik Pietersz. ten eigen, LRK 47 fol. 25.

GROSTHUIZEN

6. 10 morgen land in Grosthuizen met huis en hofstede tussen het Schot en de Aamsloot naast de papenprove en de kosterij aldaar.

19-12-1397: Lambert Pietersz. bij opdracht, eventueel te komen op Albert, zijn broer, LRK 51 (XIV) fol. 37v.

8-3-1429: Lambert Pietersz., LRK 62 fol. 75.

30-4-1429: Lambert Pietersz. ten eigen in ruil voor nr. 9, LRK 51 (XIV) fol. 37v, LRK 62 fol. 89.

7. 1 morgen land in Grosthuizen, genaamd Ludeken kamp, (1389: naast Jan Albertsz. en jonge Gerard).

12-12-1372: Gerard jonge Dirksz. bij opdracht, LRK 50 fol. 130v nr. 856.

9-8-1389: Gerbrand Gerard jonge Dirksz. bij overdracht door Nikolaas, zijn oudere broer, die aankwam van hun vader, LRK 50 fol. 298v nr. 1892.

9-8-1389: Rertout Gerard heer Dirksz. bij overdracht door Nikolaas, zijn broer, LRK 50 fol. 297v.

21-8-1400: Jan Bertout Gerardsz. bij dode van zijn vader, LRK 52 fol. 393v.

31-12-1420: Jan Bertoutsz., LRK 62 fol. 10v.
20-12-1430: Jan Bertoutsz., LRK 62 fol. 134v.
14-4-1439: Jan Bertoutsz., LRK 114 fol. 122v.
19-5-1442: Jan Bertoutsz. ten eigen, LRK 115 c. Friesl. fol. 1.

8. 1 deimd land in Grosthuiizen naast Pieter Nanningsz. en Lambert Pietersz.

11-6-1406: Pieter grote Jansz. bij opdracht uit eigen, LRK 54 fol. 26v.
25-11-1413: Dirk groot Jansz. bij dode van Pieter, zijn broer, LRK 54 fol. 109v.

9. 16 maden land in Grosthuiizen, waarvan 12 genaamd Bathou en 4 Zijdswoude, (1456: jaarlijks boven onkosten slechts f 3.- rijns waardig).

30-4-1429: Lambert Pietersz. bij opdracht uit eigen in ruil voor nr. 6, eventueel te komen op Wendelmoed en Katharina, zijn bastaarddochters bij Geertruida, dochter van Jan Monikenz., elk met de helft, LRK 62 fol. 86v en fol. 89.
21-4-1441: Jan Heinenz. voor Wendelmoed, dochter van Lambert Pietersz., zijn vrouw, bij dode van haar vader, LRK 115 c. Nd.-Holland fol. 2v en c. Friesl. fol. 1.
9-3-1456: Jan Heinenz. krijgt voor Wendelmoed Lambertsdr., zijn vrouw, ten eigen voor f 10.-rijns, LRK 116 c. Friesl. fol. 8.

10. 4 maden land in Grosthuiizenkoog naast Pieter Groene en de leenman, van de noorderwetering in te meten.

12-12-1372: Hendrik van Torenburg bij opdracht, LRK 50 fol. 130v nr. 855.
1-12-1383: Dieuwer van Torenburg zoals Hendrik, haar vader. LRK 50 fol. 207 nr. 1394.

JISP

11. Huizing en land, waar het op staat, in Jisp, (1356: genaamd Wouter Simonsz. woning, strekkend van de Beemsterweg tot de Wijzend), gelegen tussen Wijzend en beosten goweg, enerzijds: Gheye Enenz., anderzijds: kinderen Nikolaas Hendriksz.

20-11-1352: Simon Lammekinsz., eventueel te komen op kinderen Nikolaas Mabelienz. of op kinderen van Katharina, zijn tante, LRK 26 fol. 5v nr. 27.
4-7-1356: Simon Lammekinsz. ten eigen in ruil voor nr. 12, LRK 42 fol. 55 nr. 324.

12. Huis en hofstede, waar de leenman in woont, strekkend van de Smalle weg tot de meer, noord: Hildegonde Gerard Maartens, zuid: Nikolaas Jacobsz.

4-7-1356: Simon Lammekinsz. bij opdracht in ruil voor nr. 11, LRK 42 fol. 55 nr. 324.

13. 5 morgen land in Jisp, west: Gerbrand Nelle, oost: de vrouw van Hanne Bye en kinderen.

21-7-1383: Nikolaas heer Florisz. van Kranenbroek bij opdracht in ruil voor Wittenland in Oosthuizen, LRK 50 fol. 206v nr. 1376.
5-2-1421: Gerard Willemsz. van Kranenbroek, LRK 62 fol. 22.
3-6-1424: Nikolaas van Kranenbroek bij dode van Gerard, zijn vader, LRK 62 fol. 49.

14. 2 maden land in Jisp, genaamd Luttikebroek, naast Jan Pieter Diedinxz., Ansem Nelle en Pieter, diens broer.

1-2-1390: Jacob Bertoutsz. bij opdracht in ruil voor leen in Uitgeest, LRK 50 fol. 311 nr. 1965.
7-5-1393: Bertout Jacobsz., LRK 52 fol. 79v nr. 348.
13-3-1401: Bertout Jacobsz. ten eigen ter verkoop aan Pieter Nikolaasz., dienaar in de bottelrij, LRK 52 fol. 413.

15. Een ven in Jisp, genaamd Pieter Eefs ven, oost: Willem Gerardsz., west: Bertout Dirksz.

12-3-1394: Nikolaas Pieter Eefsz. bij opdracht uit eigen, te komen op Pieter, zijn zoon, of Dirk, diens broer, en de leenheer verbiedt de baljuw van Kennemerland en de schout van Jisp er recht over te spreken, daar hij dat met zijn raad zal doen, LRK 52 fol. 122v nr. 538.
5-11-1399: Pieter Nikolaasz. bij dode van Nikolaas Pieter Eefsz., zijn vader, LRK 52 fol. 354v.
28-6-1404: Pieter Nikolaasz., dienaar in de bottelrij, ten eigen, LRK 53 fol. 57.

16. De Beemsterdijk met schutting en toebehoren, strekkend west van de Zaan oost tot de jonkvrouwen sluis.

16-5-1389: Pieter Nikolaasz. van Alkmaar, LRK 50 fol. 299 en fol. 313v nr. 1982.
4-3-1392: Lijftocht van Agatha Nikolaasdr., gehuwd met Pieter Nikolaasz., van Alkmaar, op de mindere helft, LRK 52 fol. 30v nr. 147.
3-4-1421: Pieter Nikolaasz. van Alkmaar, LRK 62 fol. 26 en fol. 31v.

KROMMENIE

17. Het veer van de Krommenie, (1445: strekkend van de Langmeer tot de Wijkermeer; 1478: jaarlijks 2 pond 10 s. waardig).

14-10-1325: Willem van Assendelft, die bij moeilijkheden aan de leenheer zal overdragen, LRK 37 fol. 17 nr. 99, LRK 49 fol. 75v.
26-3-1371: Willem van Assendelft, LRK 50 fol. 125v nr. 802.
22-9-1382: Lijftocht van Hildegonde, dochter van Nikolaas van Ruiven, gehuwd met Hugo van Assendelft, LRK 50 fol. 199 nr. 1315.
...-1390: Hugo van Assendelft met ledige hand, LRK 422 fol. 32v nr. 34.
30-8-1424: Nikolaas van Assendelft zoals de klerken aanbrachten, LRK 62 fol. 54.
18-8-1428: Nikolaas van Assendelft, LRK 60 fol. 23.
12-10-1445: Nikolaas van Assendelft zoals van Margaretha, LRK 115 c. Kenn. fol. 8v.
27-3-1464: Hugo van Assendelft bij dode van Nikolaas, zijn vader, LRK 117 c. Kenn. fol. 14.
5-5-1478: Hugo van Assendelft niet te versterven, LRK 119 c. Kenn. fol. 5v-6.
10-3-1494: Jan Wijnartsz. voor Aleid, dochter van Hugo van Assendelft, bij dode van haar vader, LRK 121 c. Kenn. fol. 9v-10.
19-4-1510: Gerard van Adrichem voor Katharina, dochter van Hugo van Assendelft, zijn vrouw, bij dode van Aleid, haar zuster, LRK 123 c. Kenn. fol. 8.
14-11-1518: Herman de Kok voor heer Hugo van Assendelft, raad, kanunnik in de OLV. kapel in het huis te den Haag, bij dode van Katharina, diens nicht, LRK 124 c. Kenn. fol. 5.
2-7-1519: Frans Bernardsz. Banning bij dode van Katharina van Assendelft, zijn nicht, LRK 124 c. Kenn. fol. 5v bis.
25-10-1540: Mr. Bertout van Assendelft, secretaris ordinarius in het Hof van Holland, bij dode van mr. Hugo van Assendelft, waarna overdracht aan Willem van Assendelft, zijn zoon, LRK 126 c. Kenn. fol. 6v.
21-4-1543: Mr. Nikolaas van Assendelft bij dode van Willem, zijn broer, waarna overdracht aan mr. Bertout van Assendelft voor Hendrik, diens zoon en zijn broer, LRK 126 c. Friesl. fol. 10.

14-6-1546: Hulde van Hendrik van Assendelft, LRK 126 c. Friesl. fol. 10v.

De volgende beleningen zijn zonder 1594 gelijk aan 'Ons Voorgeslacht', jrg. 25, 1970, pp. 129-130 nr. 75.

18. Een halve staal in de Krommenie om oesters te slaan; 2½ stalen in Sikkingeweer en een derde van alle stalen in de Delf.

21-2-1292: Arnout en Nikolaas van Uitgeest, broers, ten dele gekocht door de leenheer en ten dele door de leenmannen, LRK 49 fol. 82v-83.

15-4-1365: Jan Nikolaas Willemsz. bij dode van zijn vader, LRK 50 fol. 93v nr. 545.

...-1390: Jan Nikolaasz. van Uitgeest met ledige hand, LRK 422 fol. 34v nr. 84.

MIJZEN

19. Gerecht en tienden van Mijzen.

...-1281: Opdracht van Dirk van Haarlem, Suys fol. 34v nr. 1.

De volgende beleningen zijn tot 1319 gelijk aan nr. 1, vermeerderd met:

3-4-1293: Willem van Haarlem heer Simonsz. houdt op getuigenis van heer Willem van Egmond, Gerard van Velsen en Gerard heer Woutersz. c.s. van Gerard, kind van Voorne, die houdt van Holland, Heren van Voorne, inv. 8.

NB. Zie: 'Ons Voorgeslacht', jrg.32, 1977, p. 419 nr. 110.

20. De renten in Mijzen, (1346: zijnde alle land, dat jonge Alnout had, dat Nikolaas van Adrichem huurde).

...-1281: Opdracht van Dirk van Haarlem, Suys fol. 34v nr. 1.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 2.

21. 2 maden land in Mijzen naast Ogier Sibrandsz.

12-12-1372: Floris Dirksz. bij opdracht, te komen op zijn oudste zoon bij Elisabeth Wissendr., zijn vrouw, LRK 50 fol. 130v nr. 852.

19-12-1393: Willem van Kranenbroek bij dode van Floris Dirksz., zijn vader, LRK 52 fol. 105v nr. 468.

30-4-1407: Gerard van Kranenbroek bij dode van Willem, zijn vader, LRK 54 fol. 35.

5-2-1421: Gerard van Kranenbroek Willemsz. heeft niet verheven, omdat hij niet bezit, LRK 62 fol. 22.

OOSTZAAN

22. Het ambacht van Oostzaan met het gevolg zoals ambachtsheren in Kennemerland.

30-3-1339: Heer Arnout van Haamstede, neef van de leenheer, voor zijn leven, LRK 30 fol. 57v nr. 361.

23. Het land, (1374: groot 5 viertel gaarden), in Ogiers weer (1374: in Oostzaan) gemeen met Imme Sibrandsz. en Simon Gerbrandsz., (1374: strekkend van de Twisk tot de Zaan, noord: Papenweer en Vader Dirks weer).

20-12-1347: Willem Simonsz. van den Einde bij opdracht uit eigen, LRK 47 fol. 37.

27-9-1374: Agatha van den Einde bij dode van Willem, haar vader, LRK 50 fol. 136 nr. 910.

...-1390: Agatha, dochter van Willem Simonsz. van den Einde, met ledige hand, LRK 422 fol. 35v nr. 118.

...-1405: Willem Jansz. van den Einde, die aankwam van Agatha, dochter van Willem Simonsz., zijn tante, zonder brief, LRK 56 fol. 46.

19-2-1424: Willem van den Einde ten eigen, waarna overdracht aan de kerk van Oostzaan, LRK 316 fol. 12v.

24. De visserij van de Krommesloot.

3-2-1267: Albert van Velsen, LRK 418 fol. 169 nr. 77.

SCHERMER

25. Gerecht (1428: de heerlijkheid met aanstelling van schout, rechter, dienaars, bode, visserijen, tollen en renten) van (1293: het noordeind; 1428: het zuideind van; 1429: het dorp) Schermer en de tienden (1426: en het huisgeld, zijnde 4 groten jaarlijks per huis).

...-1281: Opdracht van Dirk van Haarlem, Suys fol. 34v nr. 1.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nrs. 19 en 1, vermeerderd met:

3-6-1429: Heer Roeland van Uitkerke, heer van Heestert en Heemsrode, raad en kamerling, bevestigd 5-11- door de gravin, LRK 62 fol. 70v-71.

8-9-1434: Heer Roeland van Uitkerke, LRK 62 fol. 72v-73.

26. De renten in (1343: het zuideind van) Schermer, (1346: zijnde Klaas Bennen land en Bettelijns land, een stuk achter Bernts huis, de zijdwinde, het land dat Remhrand Feyenz. had, de Oudendijk, Mijzer oudendijk, heer Rollings land in de middel van Schermer, Smedigen land, twee bossen land in de Meer, het land in de Hoorn binnen- en buitendijks, de oude verworpen dijk in het noordeind, de oudendijk in het zuideind, 1 made in het land van Simon van Castricum, een bos bij Almers meer en 3 maden, die Meinaart van Akersloot had).

...-1281: Opdracht van Dirk van Haarlem, Suys fol. 34v nr. 1.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 2.

27. 4 morgen land in het noordeind van Schermer, genaamd Pijpgens werf en Batteley, noord: heer Roeland van Uitkerke, zuid: Pieter Lubbertsz.

23-3-1436: Hendrik Jansz. van der Beets bij opdracht uit eigen aan Pieter Gerbrandsz., schout van Schermer, voor de leenheer in ruil voor 7 morgen in Oterleek, LRK 114 fol. 42v-43.

28. 4 maden land in het noordeind van Schermer.

9-10-1466: Gerard Jacobsz. ten eigen in ruil voor 7 geersen in Akersloot, LRK 117 c. Kenn. fol. 24.

29. 2½ maden land in Schermer naast Paulus heer Aalmanz. en Wouter Gheye en 1 made daarnaast.

12-12-1372: Jan van der Beets bij opdracht, het eerste perceel gekocht van Brechte en het tweede van Frederik Bettenz., LRK 50 fol. 130v nr. 954, LRK 49 fol. 87v.

...-1390: Jan van der Beets met ledige hand, LRK 422 fol. 35 v nr. 113.

25-12-1429: Hendrik van der Beets bij dode van Jan, zijn vader, en krijgt ten eigen in ruil voor 1 morgen in Oterleek, LRK 62 fol. 112.

30. 3 maden land in Schermer naast Jan van Haarlem en Elisabeth, zijn moeder.

11-6-1406: Pieter Nikolaasz. bij opdracht, LRK 54 fol. 26v.

1-10-1429: Hugo Jan Jacobsz. voor Aleid Staas Nikolaasdr., zijn vrouw, bij dode van Pieter Nikolaasz., haar broer, LRK 62 fol. 107v.

16-11-1441: Jan Jan Maurijnsz. bij dode van Aleid Staas Nikolaasdr., zijn grootmoeder, LRK 115 c. Kenn. fol. 1.

31. 2 maden land in Schermer, noord: Pieter Nikolaasz., zuid: Michiel Meinaartsz.

25-7-1404: Floris Gerard Wissenzz. bij opdracht uit eigen, LRK 53 fol. 59, LRK 422 fol. 32.

22-6-1423: Wisse Gerardsz. bij dode van Floris, zijn broer, na verzuim, LRK 62 fol. 40.

18-6-1430: Wisse Gerardsz., LRK 62 fol. 120v.

32. Een stuk land voor de oostdijk in Schermer, enerzijds: de kerk van Schermer, anderzijds: Arnout Jansz.; 5 zwanen.

1-9-1382: Michiel Lubbertsz. zoals zijn vader hield van Holland wordt belening geweigerd, LRK 50 fol. 199 nr. 1318.

33. Een stuk land in Schermer in Westfriesland tegenover de oude molenwerf dat vermindert door wateroverlast en niet meer dan 24 stuiver jaarlijks waardig is.

13-3-1469: Agatha, dochter van Floris van der Beets, bij dode van haar vader, die hield van de Nijenburg, behorend aan Roeland van Uitkerke, LRK 118 c. Friesl. fol. 1.

7-5-1469: Broeder Pietersz. krijgt voor Agatha, dochter van Floris van der Beets, zijn vrouw, ten eigen in ruil voor een huis in Haarlem, LRK 118 c. Kenn. fol. 3.

34. Een stuk land in de ban van Schermer in Schermerhorn gemeen met Coman Nikolaas Pieter Palingsz.

10-3-1451: Pieter About bij overdracht door Willem van Brakel, baljuw van de Nijenburg, die als boete van Jan Paling won, na opdracht aan Willem van der Beets, schout van Schermer, voor de leenheer, LRK 116 c. Kenn. fol. 10v-11.

6-4-1473: Wouter van de Polle voor Geertruida, dochter van Hendrik About, bij dode van Pieter About, haar neef, die aankwam van Pieter, diens vader en haar broer, LRK 118 c. Kenn. fol. 8v.

URSEM

35. Gerecht (1429: het dorp) van Ursem met tienden en renten, (1429: visserijen, vogelarijen en toebehoren).

...-1281: Opdracht van Dirk van Haarlem, Suys fol. 34v nr. 1.

De volgende beleningen zijn zonder 1426 en 1428 gelijk aan nr. 25.

36. Het huis in Ursem, waar de leenman in woont, getimmerd op de hofstede, die vrij van de leenheer blijft, enerzijds: Jan Pietersz. met zijn huis, anderzijds: Maarten Jansz. met zijn huis.

19-1-1391: Pieter jonge Simonsz. bij opdracht, LRK 33 fol. 5, LRK 52 fol. 1 nr. 4.

37. Een kamp weiland in Ursem, groot 16 morgen, genaamd Klaas Hugén ven, noordwest: de leenman en Jacob Albertsz. of erven Jacob van de Boekhorst, noordoost: Jacob Albertsz. of de erven en Jeroen Dammasz. Cluften, zuidwest: de leenman, zuidoost: Cornelis Dirksz. Panoom; een kamp weiland aldaar, groot 3 morgen, genaamd Reddekamp, zuidwest en noordwest: de leenman en Cornelis Dirksz. Panoom, zuidoost: een water, genaamd de Poel, en een kamp weiland aldaar, groot 7 hont, noordwest, noordoost, zuidoost en zuidwest: de leenman.

12-8-1580: Johan van Matenese bij opdracht in ruil voor het leen Voorne, 125 ('Ons Voorgeslacht', jrg. 32, 1977, p. 424), LRK 135 fol. 76-77v.

38. 2 morgen land in Ursem, genaamd Matthijs land, enerzijds: Willem Hendriksz. van Tetrode, anderzijds: IJsbrand Pietersz.

19-1-1391: Allard IJsbrandsz. bij opdracht uit eigen, LRK 33 fol. 5, LRK 52 fol. 1 nr. 2.

39. Twee stukken land van 2 morgen, genaamd Elkenbon en de Gade zijdwinde, naast Dirk Jansz., Jan van Schoonhoven, Maarten Pietersz. en Nikolaas Pietersz. (1541: in Ursem; 1596: die door het binnenwater afkalven en jaarlijks niet meer van f 36.-waardig zijn).

10-9-1460: Jan Engelsz. bij opdracht uit eigen, LRK 117 c. Kenn. fol. 1v.

22-5-1478: Bertout Jan Engelsz. bij dode van zijn vader, LRK 119 c. Kenn. fol. 5.

25-4-1503: Jan Bertoutsz. bij dode van Bertout Jan Engelsz., zijn vader, LRK 122 c. Friesl. fol. 6v.

14-6-1541: Jan Matthijsz. van Heiloo bij overdracht door Jan Bertoutsz., LRK 126 c. Kenn. fol. 8.

17-6-1547: Matthijs Jansz. bij dode van Jan Matthijsz., zijn vader, LRK 127 c. Kenn. fol. 2.

22-10-1547: Andries Pietersz. bij overdracht door Simon Bartholomeusz. voor Matthijs Jansz. van Heiloo, LRK 127 c. Kenn. fol. 2.

18-11-1551: Mr. Gerard Pietersz. bij overdracht door Andries Pietersz., burger van Alkmaar, zijn neef, LRK 127 c. Kenn. fol. 12v-13.

18-11-1569: Jacob Reinersz. van Waarderdp, burgemeester van Alkmaar, voor Gerard Gerardsz., zijn neef, te Alkmaar bij dode van mr. Gerard Pietersz., diens vader, LRK 131 c. Kenn. fol. 33v-34, LRK 134 fol. 105-106.

6-6-1578: Hendrik Romersz. voor Maria Gerardsdr., zijn vrouw, bij dode van Cornelis Gerardsdr., haar zuster, LRK 134 fol. 106.

25-10-1591: Simon van Veen, baljuw van de Nieuwburg, bij overdracht door Jan Simonsz., burger van Alkmaar, gehuwd met Maria, dochter van mr. Gerard Pietersz., LRK 137 fol. 386.

25-11-1596: Jan Cornelisz. krijgt ten eigen voor 200 pond, LRK 135 fol. 604-606.

40. 2 morgen land in Ursem, waarvan 1 morgen buiten de Noorddijk, oost: Nikolaas Jan Lijben (1525: Jan Jansz.; 1554: Anton Jansz.; 1596: Nikolaas Jansz.; 1625: Gerard Cornelisz.), west: weduwe Maarten Nikolaas Lauwen (1525: Hees Allardsz.; 1554: Dirk Jacobsz.; 1596: Cornelis Gerardsz.; 1625: Gerard Jansz. Koyenburg), noord (1525: Jacob Willemsz.; 1625: Jan Loenen na Ogier Willemsz.), zuid (1525: Cornelis Lambertsz.; 1554: Gerard Nikolaasz.; 1596: Nikolaas Gerardsz.; 1625: Cornelis Simonsz.), en 1 morgen in Bolgerswoud, (1600: zijnde licht land, gelegen aan de Walichsdijk en belast met dijksonderhoud), west: de kerk van Ursem (1525: Jan Lau;

1554: kinderen Gerard Jansz.), oost (1525: Frederik Ogiersz.; 1554: Engel Pietersz.), (1554: noord: Ogier Gerardsz.; zuid: Walich Dirksz. (!); 1593: de Walichsdijk).

10-4-1504: Engel IJsbrandsz. bij opdracht uit eigen, LRK 122 c. Friesl. fol. 8.

31-1-1520: Jan Engelsz. bij dode van Engel IJsbrandsz., zijn vader, LRK 124 c. Friesl. fol. 5.

4-4-1525: Paulus Adriaansz. voor Adriaan, zijn zoon, bij overdracht door Jan Engelsz., LRK 124 c. Friesl. fol. 15v.

17-1-1526: Jan Nikolaasz. Brouwer bij overdracht door Paulus Adriaansz. Heyne voor Adriaan, diens zoon, LRK 124 c. Kenn. fol. 18v.

6-1-1528: Wouter Jansz. bij dode van Jan Nikolaasz. Brouwer, zijn vader, LRK 125 c. Kenn. fol. 1v.

5-1-1530: Laurens Boon Gerardsz. bij overdracht door Wouter Jansz., LRK 125 c. Kenn. fol. 3.

1-6-1532: Jacob Heerman voor Aleid Gerardsdr., zijn vrouw, bij dode van Laurens Boon Gerardsz., haar broer, LRK 125 c. Friesl. fol. 14.

22-12-1537: Nikolaas Pietersz. bij overdracht door Jacob Heerman voor Aleid, diens vrouw, LRK 126 c. Kenn. fol. 1.

25-10-1543: Pieter Dirksz. bij overdracht door Nikolaas Pietersz., LRK 126 c. Kenn. fol. 13.

Het leen 40 gesplitst in 40A en 40B.

40A. 1 morgen buiten de Noorddijk.

3-7-1554: Gerard Simonsz. bij overdracht door Pieter Dirksz., LRK 128 c. Kenn. fol. 2.

20-2-1596: Reiner Cornelisz. bij overdracht door Gerard Simonsz., LRK 139 fol. 4v-5.

25-2-1598: Jan Jacobsz. Oly bij overdracht door Reiner Cornelisz., LRK 139 fol. 132v-133v.

11-3-1605: Pieter Jacobsz. bij overdracht door Jan Oly, LRK 140 fol. 24v-25v.

19-6-1625: Jan Nikolaasz., stiefzoon van Pieter Jacobsz., bij overdracht door Simon Pietersz. te Ursem voor Pieter Jacobsz., diens vader, LRK 144 c. Kenn. fol. 6.

40B. 1 morgen in Bolgerswoud.

3-7-1554: Pieter Gerardsz. bij overdracht door Pieter Dirksz., LRK 128 c. Kenn. fol. 2.

12-6-1593: Jan Pietersz. bij overdracht door Pieter Gerardsz., LRK 138 fol. 144.

22-12-1600: Jan Pietersz. te Ursem, die tien kinderen heeft, krijgt ten eigen voor 60 pond, LRK 299 fol. 13-14.

41. 1 morgen land in Ursem van de zuidzijde in, genaamd Jacob Remkens land, enerzijds: de papenprove van Oterleek, anderzijds: Gerard van Delf.

19-1-1391: IJsbrand Simonsz. bij opdracht uit eigen, LRK 33 fol. 5, LRK 52 fol. 1 nr. 3.

WESTZAAN

42. 3 maden land in Westzaan buitendijks, waarvan 1 gemeen in 14 maden, waarvan heer Koen van Oosterwijk de helft in leen heeft, 1 made gemeen in 12 maden, waarvan heer Koen van Oosterwijk de helft in leen heeft, en 1 made in Simon Ymmertsz. oord.

6-9-1398: Reiner Gerard Bertoutsz. bij opdracht uit eigen, LRK 52 fol. 293v nr. 1245.

15-5-1413: Dirk Reiner Bertoutsz. bij dode van Reiner Gerard Bertoutsz., zijn vader, LRK 54 fol. 94.

31-8-1438: Dirk Reinersz., LRK 60 fol. 60.

17-1-1447: Dirk Reinersz. van Akersloot, LRK 282 fol. 9v.

16-1-1450: Jan Reinersz. bij dode van Dirk Reiner Bertoutsz., zijn broer, LRK 116 c. Kenn. fol. 6.

5-7-1457: Reiner Jansz. bij dode van Jan Reinersz., zijn vader, LRK 116 c. Kenn. fol. 30.

12-9-1494: Filips Jansz. voor Alewaer Reinersdr., zijn vrouw, bij dode van Nikolaas Reinersz., haar broer, die aankwam van Reiner Jansz., diens vader, LRK 121 c. Kenn. fol. 10v.

16-11-1499: Crispijn Jansz. voor Jan Nikolaasz. bij dode van Nikolaas Reinersz., diens vader, LRK 122 c. Kenn. fol. 6.

10-5-1519: Jan Nikolaasz. de jonge voor Jan Cuyper Nikolaasz., zijn neef, bij overdracht door Jan Nikolaasz., LRK 124 c. Kenn. fol. 5v.

26-3-1533: Jan Nikolaasz. voor Nikolaas Cuyper Nikolaasz., zijn neef, bij dode van Jan, diens broer, LRK 125 c. Kenn. fol. 9v-10.

17-12-1539: Cornelis Cuyper Nikolaasz. bij dode van Nikolaas, zijn broer, LRK 126 c. Kenn. fol. 6.

7-1-1549: Maarten Cuyper Nikolaasz. bij dode van Cornelis, zijn broer, LRK 127 c. Kenn. fol. 3.

3-4-1549: Nikolaas Hendriksz. bij overdracht door Maarten Cuyper, LRK 127 c. Kenn. fol. 3v.

27-4-1579: Cornelis Dirksz. van Zaandam bij dode van Nikolaas Hendriksz., zijn oom, LRK 134 fol. 265.

11-12-1588: Cornelis Luitsen te Zaandam bij overdracht door Cornelis Dirksz., LRK 137 fol. 217v-218.

10-2-1602: Jan Dirksz. te Hoorn bij dode van Dirk Hendriksz., zijn vader, LRK 136 fol. 247.

...-16..: Op verzoek van Simon Pietersz., Pieter Dirksz. en Jan Florisz., buren van Zaandam, verklaren Jan Luitsz., oud 76 jaar, en Pieter Cornelisz., oud 55 jaar, buren van Zaandam, wonend aan de Zuiddijk, dat de 3 maden hen toekomen, LRK 150 c. Kenn. fol. 3.

19-5-1637: Op verzoek van Simon Pietersz., Pieter Dirksz. en Jan Florisz. verklaart Cornelis Luitsz., oud 65 jaar, dat hij het leen bezat maar er de eigendom niet van had, waarom hij zijn akten overdraagt, LRK 150 c. Kenn. fol. 3v.

8-9-1645: Willem Gerardsz., oud-burgemeester van Wormer, voor Nikolaas Dirksz. Gravenaar ook voor Nikolaas Jansz. Floor en Elisabeth Paulusdr., gehuwd met Simon Pietersz. Boosges, te Zaandam bij overdracht door Cornelis Luitsz., oud 73 jaar, nadat Luit Cornelisz., diens vader, voor een derde en Nikolaas Dirksz. Gravenaar voor twee derde gekocht hadden en op naam van Luit gesteld hadden, LRK 150 c. Kenn. fol. 1v-3v.

WORMER

43. Het ambacht van Wormer met gevolg zoals ambachtsheren in Kennemerland hebben.

30-3-1339: Heer Arnout van Haamstede, neef van de leenheer, voor zijn leven, LRK 30 fol. 57v nr. 361.

44. Een huis met hofstede in Wormer bij de kerk, west strekkend 2 voet buiten het huis tot de kerksloot, oost: de kerklaan; een hofstede aldaar, oost: een huis en hofstede, west: Meinaart Pietersz., enerzijds: de Gouw, anderzijds: de kerksloot.

14-3-1400: Paulus Ludenz., die niet in rake en dake kon houden, ten eigen in ruil voor nr. 46, LRK 52 fol. 376v.

45. Een stuk land in Wormer, zijnde een werf, groot 1 morgen 100 roeden.

12-12-1372: Hendrik jonge Dirksz., die kocht van kleine Sivert, bij opdracht, LRK 50 fol. 131 nr. 863.

46. 3 maden land in Wormer bij de Beemsterdijk, oost: Paulus Pietersz., west: Walich Nikolaasz.

3-3-1401: Paulus Ludenz. bij opdracht in ruil voor nr. 44, LRK 52 fol. 412.

47. 2 maden land in Wormer in Folkerts waard.

26-2-1325: Hendrik Pietersz. van Weldamme, LRK 137 fol. 15 nr. 72.

ZAANDAM

48. De visserij in Zaandam en in de Schinkelse dijk.

1-4-1422: Nikolaas Dirksz., viskoper van de leenheer, zoals de akte van hertog Willem VI, die in het huis van zijn zoon te Amsterdam verbrand was, toegewezen, LRK 61 fol. 27v-28.

8-9-1434: Gerard Nikolaasz. bij opdracht uit eigen zoals Nikolaas Dirksz., zijn vader, verkreeg, LRK 114 fol. 7.

31-1-1447: Gerard Nikolaasz., LRK 282 fol. 24v.

2-8-1455: Wolfert Hendriksz. voor Aleid, dochter van Gerard Nikolaasz., zijn vrouw, waarna overdracht aan Dirk Nikolaasz. Put, LRK 116 c. Kenn. fol. 24v.

28-7-1495: Pieter Simonsz. bij dode van Dirk Nikolaasz. Put, zijn grootvader, LRK 121 c. Kenn. fol. 12v.

26-2-1497: Pieter Jan Zoetenz. voor de kerk van Oostzaan en de kapel van Zaandam bij overdracht door Pieter Simonsz., LRK 122 c. Kenn. fol. 1.

8-5-1537: Hendrik Nikolaasz. voor de kerk bij dode van Pieter Jan Zoetenz., LRK 126 c. Kenn. fol. 1.

30-8-1564: Jan Jacobsz. Goedt voor de kerk bij dode van Hendrik Nikolaasz., LRK 130 c. Kenn. fol. 11.

15-12-1599: Cornelis Jansz. Buebier, kerkmeester, voor de kerk bij dode van Jan Jacobsz. Goedt, LRK 139 fol. 254v-255v, LRK 136 fol. 42v-43.

14-1-1605: Pieter Jansz., kerkmeester van Zaandam, voor de kerk bij dode van Cornelis Buebier, LRK 140 fol. 16v-17v.

25-10-1618: Olfert Dirksz., kerkmeester van Oostzaan, voor de kerk bij dode van Pieter Jansz. Rutsen, LRK 142 c. Kenn. fol. 13v-14.

21-12-1621: Adriaan van Veen, waarschap van de Hondsbosch en duinen van Petten, voor dijkgraaf en heemraden en Vincent Capelman, dijkgraaf van de Uitwaterende sluizen van Kennemerland, voor dat college nemen de nieuwe duikersluis en de kleine schutsluis in Zaandam in erfpacht van François van der Burch, gecommiteerde raad, voor mr. Adriaan van Coolwijk, ontvanger van het geestelijk goed, voor de kerk van Oostzaan en de kapelrie van Zaandam, LRK 143 c. Kenn. fol. 23-28.

49. De halve visserij door de Zaan, gevoegd bij de andere helft, die de leenman al had.

22-6-1290: Gerard van Velsen in ruil voor aanspraken op de leenheer en de zeevang in Noordwijk, vidimus 24-11-1342 van Jan van Henegouwen, heer van Beaumont, LRK 30 fol. 33v nr. 218.

De volgende beleningen zijn tot 1397 gelijk aan 'Ons Voorgeslacht', jrg. 38, 1983, p. 423 nr. 18.